

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 40 Mk., z dostawą,
do domu 45 Mk., na prowincyi 45 Mk., w
innych państwach 60 Mk. (z przesyłką poczt.)
CENA OGŁOSZEŃ:
miejscowe (wewne) za 1 wiersz nonparal.
i Mk. „Nadesłano” i „Nekrologia” za wiersz
nonp. 3 Mk. Komunikaty i reklamy po kro-
nie za wiersz nonp. 5 Mk. Drobnie ogłoszenia
50 fen. od wyrazu. Dla poszukujących pracy
bezpłatnie. Ogłoszenia na niedzielę 50% drożej.
Zamieszane (poza lwowskie) zwykłe 150 Mk.
za wiersz nonp., nekrologi i nadesłane 6 Mk.,
komunikaty i reklamy 10 Mk., drobne ogło-
szenia 40 fen. od słowa.
Adres Redakcji i Administracji
Lwów, ul. Sykstuska 4. 31.
Cena pojedynczego numeru na całym
obszarze Polski
2 Marki.

NAKŁADEM: LUD. TOW. WYDAWNICZEGO.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. HAUSNER.

Okolo rozejmu i pokoju.

Parlamentarze rozejmowi wyjechali do Baranowicz, aby traktować o rozejm, gdy Rosya odrzuciła pośrednictwo pokojowe Anglii. Anglia wprawdzie poradziła Polsce, aby ten krok uczyniła, ale widocznie przeraziła się wypuszczenia nas z pod swojej opieki, gdyż dziś zabiega wszelkimi siłami, aby konferencję pokojową, która ma uregulować stosunki we wschodniej Europie, sprowadzić do Londynu i tam otoczyć ją swoją wypróbowaną opieką.

Pierwsza nota rosyjska, odrzucająca pośrednictwo angielskie i twierdząca, że warunki koalicji uważa za krzywdzące dla Polski, zdawała się wywoływać oburzenie w Londynie, a poczciwi nasi politycy sądzili, że Lloyd George obrazi się na bolszewików na śmierć i życie, już nawet widziano w bujnej wyobraźni polskiej wojska agielskie spieszące do Polski, aby tę obrazę pomścić. Tem więcej się tego nasi fantasty spodziewali, gdy wojska rosyjskie wkroczyły na terytoria etnograficznie polskie, bo w tym wypadku Anglia groziła rzuceniem przeciw nim całej swej i koahantów potęgi.

Ale oczekiwania te naturalnie się nie sprawdziły, a chwilowe wstrzymanie delegacji bolszewickiej spieszącej do Anglii widocznie inne miało powody, bo dziś znaleźli się już w Londynie.

Anglia nietylko się nie obraziła, ale targi z Rosją prowadzi dalej jak dobry kupiec, który nie zna w handlu obrazę, ale za wszelką cenę stara się ubić dobry dla siebie interes. I Lloyd George dobija go z całym dyplomatycznym kunsztem, aby z pod swej opieki nie wypuścić wschodniej Europy, zapewniwszy sobie panowanie nad jej zachodnią i środkową częścią.

Udało mu się przekonać najbardziej wobec bolszewików oporną Francję, że taka konferencja pokojowa i to koniecznie w Londynie jest koniecznością dziejową, naturalnie nasi domowi niewolnicy koalicijni o pożytku takiej konferencji dla Polski są naturalnie święcie przekonani. Paderewski przecież już jest w Londynie po „szczęśliwym” załatwieniu w Paryżu sprawy Cieszyńskiej i tam swą „popularnością i wpływami” wywalczy dla Polski, granicę wschodnią wytyczoną przez Lloyd'a Georę. Jeszcze mu posłać Dmowskiego, a ten podziękuję... jak czerwona płachta.

Jeżeli można wierzyć doniesieniom różnych agencji, Rosya ma się nie godzić na konferencję londyńską, a przed Polską staje pytanie, czy dalej szuka schronienia pod opiekunictwem skrzydłami koalicji, zwłaszcza po tylu rezultatach tej opieki.

Wytyczne polityki obecnego rządu wskazują wynurzenie wicepr. min. Daszyńskiego, który wobec redaktora „Journal de Pologne” w ten sposób określa warunki rozejmu i pokoju z Rosją:

Nasze warunki rozejmu są następujące:

1. Niepodległość państwa polskiego. Nigdy nie zgodzimy się na przyznanie bolszewikom prawa do wtrącania się do wewnętrznych spraw naszego kraju.

2. Żadnego rozbrojenia w jakiegokolwiek for-

mie i w jakikolwiek sposób. Wszelkie rozbrojenia częściowe, czy całkowite jest dla nas absolutnie nie do przyjęcia. To jest punkt, co do którego nie ustąpimy.

3. Linia demarkacyjna, której przedewszystkiem żądany dla rozejmu jest ta, którą oznaczył Lloyd George, a więc dawne granice Królestwa Kongresowego wraz z Galicyą wschodnią. Ta linia jest dla nas najdogodniejszą. Ale zgodzilibyśmy się również na linię oznaczoną przez miejsce pobytu naszych wojsk w chwili podpisania rozejmu.

Po zawarciu rozejmu trzeba będzie mówić o pokoju. Jeżeli bolszewicy zaproponują nam zawrzeć natychmiast pokój polsko-bolszewicki, to zgodzimy się na to, ponieważ rokowania bezpośrednie rozpoczęliśmy za przyjazną radą Lloyd'a Georę'a. Gotowi jesteśmy wysłać misję, która zawrze pokój.

Dwie główne zasady kierować będą wówczas krokami naszych delegatów: 1. Niepodległość państwa polskiego. 2. Prawo do wolnego decydowania o swym losie narodów, oddzielających nas od Rosji właściwej.

To jest punkt kardynalny emancypacyjnej polityki Polski. Polska prowadzi tę politykę we własnym interesie. Nie jesteśmy don Kichotami narodów. Kieruje nami nietylko nasz idealizm, ale nasz własny interes. Udzielenie państwom

sasiadnim wolności i — w dopuszczalnej formie — prawa do swobodnego stanowienia o swym losie — oto polityka przyszłości Polski. Można tę politykę uznać lub potępić, ale ona w każdym razie ma tę dobrą stronę, że nie wyrządza żadnej krzywdy otaczającym nas narodom.

Nasze położenie pomiędzy Rosją i Niemcami — dodał p. wiceprezydent — jest takie, że zawsze musimy posiadać linię polityczną, którą utrzymała nam sympatyę i przyjaźń wielkich mocarstw demokratycznych Europy zachodniej.

Francya, Anglia i Włochy są to trzy potęgi, z którymi chcemy żyć zawsze w ścisłym kontakcie, w zupełnej sympatii i prawdziwej przyjaźni. Jest głupim oszczerstwem, głoszenie, jakoby w Polsce istniała partya, któraby była zdolna do odrzucenia przyjaźni i sympatii, okazywanej nam we Francyi, Anglii i Włoszech.

Z tego oświadczenia wynika, że obecny rząd bez zamiaru odsunięcia się od koalicji, gotów wybrać drogę bezpośredniego porozumienia się ze swymi sąsiadami. To jest jedyna droga, która może nie będzie przypieczętowaniem klęski zapoczątkowanej przez Grabskiego w Spa, a podpisanej przez Paderewskiego w Paryżu przy stracie Śląsku Cieszyńskiego.

Wojska nasze nacierają w okolicy Łomży.

Komunikat sztabu generalnego:

z dnia 2 sierpnia 1920.

Na północ od Ostrołki do granicy niemieckiej sytuacja bez zmiany. W rejonie Nowogrodu i Łomży ataki przeciwnika znacznie osłabły. Nasze oddziały regularne i ochotnicze nacierają tu na kawalerję i piechotę nieprzyjacielską.

Od Marwi do Bugu kontakt z nieprzyjacielem na wschód od linii Kossaki-Mazowieck-Wyszonki-Kościełna-Ciechanowicz. Na Bugu walki w rejonie Jelnika.

Pod Brześciem nieprzyjaciel skoncentrował znaczne siły ze wszystkich trzech rodzajów broni i forsownie atakuje twierdzę i most. Na południe od Brześcia aż do rejonu Brodów po-

ważniejszej akcji bojowej nie było. Akcja pod Brodami, w której zaangażowane są znaczne siły ze stron obu, rozwija się nader pomyślnie.

Nad Seretem lokalne walki, przybierające ostrzejszy charakter. Stwierdzono tutaj przybycie świeżych oddziałów nieprzyjacielskich.

Naczelnik Dowództwo W. P., Sztab Generalny.

Wydział II gi sztabu D. O. G. informuje: Lwów. 2. sierpnia, godz. 12 w nocy. Nad dolnym Seretem gorące walki. Nad środkowym Seretem wojska toczą zażarty a pomyślny bój pod osobistym kierownictwem pułk. dywizjonera Januszajtisa. Nad górnym Seretem sytuacja bez zmiany. Utarczki w rejonie Toporowa trwają.

Ameryka nie podpisała uchwały o Śląsku cieszyńskim.

PRAGA. „Narodni listy” donoszą: Amerykański ambasador w Berlinie nie podpisał dotychczas rozstrzygnięcia koalicji o Śląsku Cie-

szyńskim, wyczekując dalszych wskazówek prezydenta Wilsona.

Podpisujcie Polską Pożyczkę Państwową.

Nie damy Śląska Cieszyńskiego.

Z powodu zbrodni popełnionej przez koalicję zamieszcza „Naprzód“ krakowski następujące uwagi:

„Ta hiobowa wieść wywołuje trzy pytania:

1) Kto imieniem Polski to rozstrzygnięcie wzięty się podpisać, 2) na kogo spada wina tej zbrodni na Polsce popełnionej, 3) co dalej począć?

1) Wiadomość czeskiego biura prasowego głosi, że owo rozstrzygnięcie podpisały „strony interesowane“. Polska jest tu niewątpliwie stroną interesowaną. Któż więc imieniem Polski podpisał? Kto miał i od kogo pełnomocnictwo do podpisania? Czy jeden z owych anonimów, których nikt w Polsce nie zna, a którzy prawem kaduka obsiedli niemal wszystkie urzędy i wyrzadzają Polsce jedną szkodę za drugą? Czy też jeden z owych, niestety; dobrze znanych dygnitarzy, którzy smutny rozgłos zdobyli swoim nazwiskiem, zaprzeczaniem najważniejszych interesów Polski? Z tym pytaniem ściśle wiąże się następne;

2) Kto w imieniu Polski zrzekł się plebiscytu i zgodził się w Spa na powierzenie rozstrzygnięcia konferencji ambasadorów? Sejm polski nigdy takiego upoważnienia nie dał. Zrobiono to bez wiedzy Sejmu, w tajemnicy przed narodem. Za plecyma narodu popełniono ten ciężki błąd, że krzyżujące głupstwo, tę niesłychaną zbrodnię. Nawet w najgorszych warunkach przeprowadzony plebiscyt nie byłby dał takiego rezultatu. Jak można było rezygnować z plebiscytu i puszczać sprawę na oterty konferencji ambasadorów?! A nawet nie na loteryę lecz wprost na pastwę nieprzejrzanych nam czynników, bo każdy rozsądny i znający stosunki człowiek z góry wiedział o stronniczości na korzyść Czechów owego trybunału

któremu rozstrzygnięcie powierzono! Kto to uczynił? Nie ulega wątpliwości, że odpowiedzialność spada na rząd poprzedni, który delegację do Spa wysłał. Rząd obecny nie powinien mieć cześć! Chcemy nazwisk, żądamy sądu!

3) Nie ulega wątpliwości, że zrzeczenie się plebiscytu, dokonane za plecyma Sejmu; jest nieważne.

Rzeczpospolita Polska nie może uznać morderczego rozstrzygnięcia konferencji ambasadorów. Sejm polski nie powinien ratyfikować tego zbrodniczego układu.

Cały naród powinien jednogłośnie zażądać od Sejmu, żeby tego układu nie ratyfikował!

Nie dopuścimy do oddania naszych dzielnych Ślązaków, którzy już byli za sprawę narodową wycierpieli, pod jarzmo czeskie!

Zadne względy „wyższej natury“, żadne względy na okupienie sobie przyjaźni naszych „przyjaciół“ zachodnich i ich „pomocy“ w najszybszej opresji wschodniej — nie mogą w sprawie cieszyńskiej wchodzić w rachubę!

Podobno Czesi wymusili to przefrymarczenie Śląska Cieszyńskiego w zamian za przepuszczenie do Polski transportów amunicji i to tylko przez Marmaros Sziget, w czem mieści się perfidne liczenie na zajęcie wschodniej Galicji przez Moskali, co uniemożliwiłoby dostawę amunicji tą linją, a więc wogóle zwolniłoby Czechy od wszelkiego obowiązku przepuszczania amunicji!

Na taką frymarkę naród polski się zgodzić nie może“.

Z historii walk o Cieszyn.

Po upadku Austrii Czesi zgłosili — jak wiadomo — natychmiast pretensje o Śląsk Cieszyński. Przyszło wówczas do zbrojnego konfliktu między Polakami a Czechami. Na wniosek paryskiej konferencji pokojowej został konflikt pozornie usunięty przez utworzenie linii demarkacyjnej, która rozdzieliła Śląsk Cieszyński prowizorycznie na dwie prowincje polską i czeską. Ta linja demarkacyjna stała się zarzewiem nowych walk i nieporozumień, co spowodowało nową interwencję koalicji, na skutek której zwołano konferencję czesko-polską w Krakowie w marcu 1919 celem znalezienia jakiejś wspólnej platformy dla rozwiązania sprawy Cieszyńskiej.

Po tygodniu narad krakowskich konferencja została zerwana bez osiągnięcia porozumienia.

Na wiosnę 1919 zjechała do Cieszyna własna komisja ententy, która miała badać, na miejscu motywy gospodarcze i etnograficzne i narodowo-polityczne Polaków jak Czechów. — Komisja — jak wiadomo — działała stronniczo, zawsze na korzyść Czechów.

W sierpniu 1919 nastąpił nowy zwrot w kwestji cieszyńskiej. W Paryżu zdecydowano się na podział Śląska Cieszyńskiego, który to podział miał wypaść niekorzystnie dla Czechów. Granica biedzi miała od północnego zachodu od Oderbergu wzdłuż kolei Oderberg-Koszyce, miała prze-

ciąć rewir Karwinski i stać się ku południowemu wschodowi w okolicy Jabłonkowa. Czesi zaprotestowali przeciw temu rozstrzygnięciu i wówczas Najwyższa Rada znalazła nowe wyjście dla rozwiązania sprawy cieszyńskiej: plebiscyt!

Rozpoczęła się z obu stron agitacja, która spotęgowała jeszcze walkę wśród obu narodów. Terror czeski szalał, bojówki strzelały do niewinnych ludzi, wybitni ludzie między innymi prof. Wiśniewski ostatnimi czasy padł ofiarą rozszalałych band czeskich.

Mimo wszystko jednak rozwiązanie kwestji cieszyńskiej drogą plebiscytu przedstawiało się dla nas dobrze, tak na Śląsku jak i na Spirzu i Orzowie, gdzie z wyjątkiem kilku gmin cała ludność świadomie pragnęła przynależności do Polski a postawa jej dawała gwarancję, że głosowanie wypadnie na naszą korzyść.

Ale Czesi plebiscytu się bali. Na skutek ich zabiegów kilka tygodni temu sprawa miała być rozwiązana drogą arbitrażu, a roli arbitra miał się podjąć król belgijski Albert. Tymczasem podczas odbywającej się konferencji w Spa, koalicja za cenę pośrednictwa między Rosją a Polską zażądała od p. Grabskiego zgody na ostateczne rozstrzygnięcie tej kwestji przez radę ambasadorów, a p. Grabski się na to zgodził.

I dlatego my Cieszyńskie przegraliśmy.

Czesi przyznają, że przegraliby plebiscyt na Śląsku.

Francya proponowała granicę Wisły!

Czeski organ socjalistyczny, „Pravo Lidu“, występując przeciwko czeskim nacjonalnym demokratom, którzy atakują ministra Benesza za to, że zgodził się na ustąpienie części Śląska Polsce (więc jeszcze nie są zadowoleni! — Red.) pisze między innymi: Jeszcze dr. Kramarz jako delegat na konferencję paryską wielokrotnie wyraził swą zgodę na podział Śląska. Nigdy sprawa czeska na konferencji pokojowej albo podczas obrad międzynarodowych mężów stanu koalicji nie była tak pojmwana, aby można było się spodziewać, że cały Śląsk cieszyński przy-

padnie Czechosłowacy. Najkorzystniejsze rozstrzygnięcie, o jakim na konferencji pokojowej była mowa,

stanowił wniosek Francji, według którego granicę miała tworzyć Wisła.

Nawet ten projekt Francji nie przewidywał więc dla nas całego obszaru cieszyńskiego, a i on nie znalazł poparcia u reszty sprzymierzonych. Obaj przedstawiciele czescy dr. Benesz i dr. Kramarz głosowali za wnioskiem francuskim, ale został on przez konferencję odrzucony.

Wielu ludzi myśli tam, że przez plebiscyt uzyskaliby więcej. Jest to jednak błędne mniemanie. Kto zna sytuację w obszarze cieszyńskim, ten wie, że Niemcy we wschodniej części Ks. Cieszyńskiego nie głosowaliby za nami, ponieważ liczyliby się z faktem, że Śląsk zostanie podzielony i że wschodnia jego część przypadnie Polsce. Tylko Niemcy w zachodniej części Cieszyńskiego głosowaliby może za nami a bez Niemców

nie moglibyśmy byli przy plebiscycie zwyciężyć. Statystyka daje pod tym względem pełne wyjaśnienie.

O dr. Beneszu wyraża się „Pravo Lidu“: dr. Benesz okazał swoje dyplomatyczne uzdolnienie właśnie przez to, że

wybrał najodpowiedniejszy moment dla uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia kwestji cieszyńskiej.

(To jest skorzystał z ciężkiego położenia wojennego Polski, które zachwiało jej autorytet na Zachodzie — Red.)

Groźba polskich robotników na Śląsku.

CIESZYN, 31 lipca „Dziennik Cieszyński“ donosi, że na wczorajszym zgromadzeniu ludowym w Jabłonkowie polscy robotnicy oświadczyli, że

będą w stanie zniszczyć kopalnie i fabryki, które na Śląsku cieszyńskim ich pracę wybudowała, 50 000 klasowo i narodowo uświadomionych robotników poda rękę tym żywiolom w czesko-słowackiej republice, które na platformie komunizmu pracują nad obaleniem nienasyconego kapitalizmu.

Głosy prasy francuskiej.

Prasa francuska przyznaje, że podział Śląska wypadł na korzyść Czechów. „Journal Industriell“ pisze, że decyzję powzięto kierując się względami na gospodarcze stosunki obu krajów. (A gdzie prawo samostanowienia narodów? — Red.)

OBSADZENIE ŚLĄSKA PRZEZ POLAKÓW I CZECHÓW.

CIESZYN 2. sierpnia (Pat.) Wczoraj popoł. odbyła się konferencja komisji międzynarodowej z delegacjami rządów polskiego i czeskiego. Na konferencji ustanowiono 2 komisje, z których jednak dla spraw uregulowania administracji, druga zaś komisja polsko czeska dla umożliwienia powrotu uchodźców. Wskład komisji pierwszej ze strony polskiej wchodzi: prefekt Żurawski poseł Dąbrowski i starosta, skład zaś komisji drugiej wchodzi ze strony polskiej sędzia Homdzek i Dr. Feiler.

Obsadzenie Śląska przez Polaków ma się odbyć w dwóch etapach. Pierwszą część obsadzą Czesi względnie Polacy dnia 6. sierpnia br. Czesi mają zająć w powiecie frysztackim obszar przyznany im po Olzę i w powiecie Jabłonkowskim obszar od granicy słowackiej po miasto Jabłonkovo włącznie. Polacy w tym dniu mają obsadzić powiat bielski po Wisłę. Obsadzenie reszty terenów nastąpi w parę dni później prawdopodobnie dnia 9. sierpnia br. Oprócz tego mają się zejść 2 komisje złożone z oficerów polskich i czeskich pod przewodnictwem oficerów alianckich, które będą wyznaczać prowizoryczne granice między Polską i Czechosłowacją. Granice stałe wyznaczy później komisja delimitacyjna.

Strejk szkolny.

BERLIN. 2. sierpnia. (Pat.) Radio. Z Düsseldorfu donoszą: Partya soc. demokratyczna uchwaliła w sobotę strejk szkolny, aby zmusić zarząd miasta do ustanowienia dla dzieci szkolnych programu nauk z pominięciem religii.

Podróż nadpowietrzna.

POLDHU. 2. sierpnia. (Pat.) Radio. W najbliższym czasie rozpocznie się lot Zeppelinów przez Atlantyk z 500 pasażerami. Spodziewają się, że największy z Zeppelinów przebędzie Atlantyk w 45 godzinach.

Brak wiadomości o wynikach konferencji w Baranowiczach.

WARSZAWA. 2 sierpnia. (Tel. wł.) Do godz. 10 wieczór nie otrzymał rząd ani naczelné doniesienie żadnych wiadomości ani depezy od delegatów rozjemczych z Baranowicz.

Przyczyną tego ma być brak radiowego aparatu telefonicznego, delegaci bowiem nie mogli zabrać go z sobą.

Węgrzy ofiarowują pomoc Polsce.

BUDAPESZT. (Pat. 2. 8.) (Radio). Na zgromadzeniu narodowym p. Moser wskazał na historyczną przyjaźń między Polską a Węgrami i podniósł, że przyjaźń ta powinna być utrzymana w przyszłości. Mowca stawia wniosek, aby zgromadzenie narodowe wyraziło Polsce

swoją sympatię w obecnej walce, w której Węgrzy życzą sobie zwycięstwa Polski. Rząd węgierski gotów jest do udzielenia Polsce pomocy a zgromadzenie narodowe spodziewa się od rządu odpowiednich kroków.

Rozmowa gen. del. Gałęckiego z gen. Pawlenką.

Gen. delegat Gałęcki przybył wczoraj do Buczacza, aby się przekonać w jakich warunkach odbywa się obecnie urządowanie władz. Dr. Gałęcki przyjął m. i. starostę p. Gawrońskiego i urzędników starostwa i zaapelował do nich, ażeby wytrwali na stanowisku i dali dowód, że urzędują tu władze polskie i bronić będą polskiego stanu posiadania.

Do gmachu starostwa przyjechał też oficer łącznikowy armii gen. Pawlenki, pułk. Osmolowski. Po odbyciu z nim konferencji udał się dr. Gałęcki w jego towarzystwie do miejsca postoju kwatery gen. Pawlenki i konferował z nim blisko godzinę. Konferencja obejmowała sprawy stosunku władz cywilnych i wojskowych polskich do komend ukraińskich oraz stosunku tych komend do ludności powiatu.

Generał Pawlenko uznał słuszność wywodów delegata rządu i przyrzekł ich spełnienie. Natomiast Dr. Gałęcki oświadczył gotowość przedłożenia swojej władzy przełożonej życzeń generała Pawlenki.

Dr. Gałęcki zarządził na miejscu, aby wszystkie władze w Buczaczu urządowały w pełnym składzie, a nieliczne jednostki, które w ostatnich dniach wyjechały, mają jawnie się natychmiast w swych miejscach służbowych.

Biuro propagandy.

WARSZAWA. (tel. wł.) Na posiedzeniu Rady ministrów postanowiono utworzenie biura propagandy dla spraw wewnętrznych i zew-

ewnętrznych. Kierownikiem biura dla spraw wewnętrznych został prof. Wałar, kierownikiem wydziału Dreszer (Pps) i Anusz (Psl).

Bolszewicy nie godzą się na obecność korespondentów w czasie rokowań.

WARSZAWA. 2 sierpnia. (Pat.) Rząd polski zwrócił się radiotelegramem do rządu sowieckiego proponując dopuszczenie do rokowań rozejmowych korespondentów pism. Rząd sow. odpowiedział odmownie.

600 wyroków śmierci w ciągu dwóch miesięcy.

KÖNIGSWURTERHAUSEN. Radio. Sąd rewolucyjny w Rosji podaje, że od 2 maja do 26. czerwca br. wykonano 600 wyroków śmierci, 273 osób rozstrzelano z powodu dezercji, 42 z powodu kryminalnych występów; 45 za rozruchy, 38 za zdradę; 35 za kontrrewolucyjne występy, 99 za morderstwa; 33 z powodu służbowych wykroczeń.

Krassin i Kamieniew w Londynie.

LONDYN, 2 sierpnia (Pat.) Reuter. Wedle doniesień dzienników angielskich, przybył Krassin wczoraj wieczór na pokładzie angielskiego torpedowca „Harwich”.

LONDYN, 2 sierpnia (Pat.) Reuter. „Daily Express” donosi, że Kamieniew przybył do Londynu.

Co dostaniemy z obszaru Olsztyna i Kwidzyna.

Parlament niemiecki obradował ostatnio nad interpelacją odnoszącą się do tego, że Najwyższa Rada w Paryżu postanowiła z okręgu Olsztyna i Kwidzyna, pomimo plebiscytu, który wypadł na korzyść Niemców oddać Polsce pas wzdłuż prawego brzegu Wisły i pięć miejscowości w zmianowanym obszarze, jako pewnego rodzaju przyczółków mostowych. Ponieważ postanowienie takie sprzeciwia się prawu samostanowienia narodów, Urząd zagraniczny Niemiec będzie się usilnie starał, aby to zarządzenie usunąć.

Dr. Simon oświadczył:

„Mogło być jedno tylko rozwiązanie sprawy a to przydzielenie całego obszaru do państwa niemieckiego. Pomimo tego Najwyższa Rada przyrzekła Polsce pięćdziesiąt metrów pas wzdłuż prawego brzegu Wisły i pięć miejscowości w zmianowanym obszarze, jako pewnego rodzaju przyczółków mostowych. Ponieważ postanowienie takie sprzeciwia się prawu samostanowienia narodów, Urząd zagraniczny Niemiec będzie się usilnie starał, aby to zarządzenie usunąć”.

Do protestu przyłączyły się wszystkie partie, nie wyłączając niemieckich niezawisłych socjalistów.

Misya aliancka wyjeżdża.

GDANSK. 2 sierpnia. (Pat.) W dniu 31. z m. przybyli z Warszawy do Gdańska sir Maurycy Faukey, lord Abernon i minister Jussarand, którzy bawili w Warszawie w specjalnej misji. Mają się oni porozumieć w Gdańsku z sir Reginaldem Towerem i odjeżdżają bezzwłocznie przez Berlin do Londynu.

Obrady Kongresu socjalistycznego.

GENEWA. 2 sierpnia. (Pat.) Rozpoczął tu prace kongres socjalistyczny z udziałem przedstawicieli Francji, Anglii, Niemiec, Holandii, Litwy, Polski, Szwecji, Belgii, Szwajcaryi i Włoch oraz rewolucjonistów rosyjskich, których przedstawiciele domagali się uznania obecnego stanu rzeczy.

Groźba strejku kolejowego w Niemczech.

NAUEN. 2 sierpnia. (Pat.) Radio. Na posiedzeniu wydziału parlamentu, który zajmował się sprawą płac personalu kolejowego, postawiono ze strony związku kolejowego ultimatum grożące strejkem demonstracyjnym w całym państwie w razie niespełnienia żądań

ARTUR ǪWIKOWSKI

70

POD ŁUNĄ

== Powieść z roku 1918. ==

(Ciąg dalszy).

— Proszę... zapodziałam się jak spinka od kołnierzyka.

— Pani Reniu... pani Reniu... nie dam pani być ani zamyśloną, ani obojętną, ani złośliwą. Zapodziała się... to znaczy „uszła do aniołów za niebieskie szranki”, jak mówi, zdaje się, Słowacki. A pani rzeczywiście wybierała się w tę drogę... na razie myślami. Stoi tu pani przy parkanie jak sylwetka, wycięta na czerwonym obrusie nieba. Włosy pani wiatr rozwiewa, rumieniec od zorzy na twarzy świeci... od zbutwiałego słupka odbija biała ręka. Cienie czerwone, zielone i niebieskie...o tak...z profilu jeszcze lepiej pani wygląda...Odkrywa pewnie pani we mnie nieznaną skłonność... w szkole mówiono mi, że mam talent malarski ale również przepowiadano, że zatracę go, jak wogóle wszystkie idealniejsze skłonności...

Wypoczywała w dźwiękach tego głosu tak, jak z rozkoszą wsłuchiwała się w beztreściwy szum płynącego strumienia. Miał słusność: dała się jak rozkapryszona dziewczynka, robiła poważne sprawy z drobnostek, nad którymi po-

winna była przejść do porządku dziennego. Co za przeczulenie! co za skrupuły!

Tymczasem Dybowicz ruchem swobodnym, jakby to było czymś naturalnym, wynikającym z sytuacji, niespodziewanie ujął jej rękę i ucałował. Jeszcze przed chwilą ten akt kurtuazyi byłby ją zakłopotał; teraz po dokonanym kompromisie z sobą, uznała za stosowne przyjąć go bez protestu. Bo nie były protestem śmiejące się słowa:

— Cóż to... powitanie czy pożegnanie?

A kiedy spojrzał jej w oczy jasnym, mocnym wzrokiem, uczuła, że odrywa się od niej i odchodzi precz na zatracone drogi, zostawiając ją ze słońcem i z tym człowiekiem, który niejako uosabiał w sobie pogodę tego dnia.

— To była próba nawiązania szczerzej, przyjacielskiej rozmowy. Gdyby pani dała mi poznać, że niechętnie i nieufnie przyjmuje ten wyraz sympatii, starałbym się przekonać panią, że zbranemu towarzystwu potrzebna jest obecność pani i w ciągu powrotnej drogi mówiłbym o pięknej pogodzie i wycieczce, która się udała.

— Czy to metoda, której pan używa? A jeśli ja mimo, że mnie pan pocałował w rękę, nad czym zresztą niema co dużo filozofować, zechcę zaraz wrócić?

— To powiem, że nie zauważono nawet nieobecności i że nie warto w taką odkradzioną codziennemu życiu chwilę rozpraszać się na rozmowę o wszystkim i niczym.

— Tak, jak gdybyśmy o czymś innym mówili — zauważyła, przekonana jednak w głębi,

że mówią o nader zajmujących sprawach.

— Nie chodzi o to, co się mówi ale jak się mówi. Proszę powiedzieć prawdę... czy ma pani ochotę teraz, przy tym slicznym zachodzie zatrudniać główkę kwestjami polityki albo słuchać naiwnych zachwytych miejskich panienek nad gołębiami i indykami? Co do mnie, nie lubię kontemplacji ani dociekań; zostawiam to sobie na życie po tamtej stronie, czy też gdzieś w eterze... żał mi każdej chwili, której nie wyczuwam pełnią organizmu. Taki już jestem.

— Niema się czym chwalić. Nic idealizmu nic wzniosłości, nic powagi. Najprzecietniejszy człowiek.

— Niechże będzie, niechże będzie! Przynajmniej na koturnach nie chodzę. A pani..., czy lepiej jest z niepotrzebnymi myślami?

— Jakież to według pana niepotrzebne myśli?

— Te, co marszczą piękne, gładkie czoło w samotnych godzinach. Te, co rozwlekają dnie i noce, te, co przynoszą smutek jak mgłę i przesłaniają kwitnące drzewa, niebo, twarze dobrych ludzi.

— Nie zawsze tak jest. Teraz naprzykład widzę wyraźnie kwitnące drzewa i twarz dobrego człowieka. Bo o sobie pan mówił...

— O sobie.

Wszystko to prawda. Lecz jakże mu się przyznać, że ją przekonywa? Ta aleja oddycha urokiem... ta czerwień, co drży długimi, iskrzącymi smugami promieni między pniami i listowiem drzew, tka drożyny szczęścia... C. d. n.

Nowiny z dnia.

Lwów, 3 sierpnia.

TEATR ART. LITER. „Casino de Paris“ Rejtana 3. Wielki atrak. program: arye — kuplety — recytacje — śpiewy — tańca — farsa i operetka z udziałem całego zespołu.

TEATR WODEWILOWY (gmach ul. Ossolińskich 10). Codziennie przedstawienie. Operetka, balet, wodewil. Bilety wcześniej w biurze dzienników Sokolowskiego ul. Jagiellońska 7.

ROCZNICA NA GÓRZE STRACENIA. W rocznicę stracenia bojowników za wolność Wiśniowskiego i Kapuścińskiego, liczne grono osób oraz delegaci stowarzyszenia lwowskiej „Gwiazdy“ złożyli przed pomnikiem ofiar więzanki kwiatów, Manifestacji jak każdego roku nie było, a prasa zapomniała o tej rocznicy.

CZOŁÓWKI OŚWIATOWE. Ministerium Spraw Wojskowych (Wydział kultury i sztuki) zajęł się organizacją szerzenia propagandy wśród żołnierzy, walczących na froncie. W tym celu tworzone są ruchome kolumny oświatowe, t. zw. czołówki. Zadaniem czołówek jest prowadzenie agitacji wśród wojska za pośrednictwem pism ulotnych, broszur, odczw. odczytów, muzyki, piosenek wojskowych i t. p. Czołówka składa się z komendanta, sześciu prelegentów z pośród ochotników muzyków, aktorów, literatów, dziennikarzy i t. p., trzech szeregowców i dwóch pań, zajmujących się sprzedażą artykułów pierwszej potrzeby dla żołnierzy. Do składu czołówki należy również kino-operator, który będzie demonstrował aktualne obrazy z życia stolicy, lub inne, mogące zainteresować szeroki ogół żołnierski. Dotychczas wyruszyły już na front cztery czołówki, piąta się organizuje i zapewne w końcu przyszłego tygodnia wyjedzie z Warszawy. Celem czołówek jest dodanie otuchy walczącym od kilku miesięcy żołnierzom, zapomocą żywego słowa, przy poparciu upominków w postaci papierosów, czekolady i t. p. artykułów.

ZJEDNOCZENIE ZIEMIEN we Lwowie nawiązało porozumienie z Władzami wojskowymi w sprawie oddania koni (sprzedaży) dotąd znajdujących się w posiadaniu uchodźców, zapewniając w zamian tymże uchodźcom pierwszeństwo w zakupie po niższych cenach koni zdrowych, nie nadających się do celów wojskowych z chwylą powrotu do warsztatów pracy.

Celem definitywnego zawarcia umowy z wojskowością potrzebne są daty co do ilości koni, które zaoferować by miało wojskowość.

Prosimy o telegraficzne zgłaszanie reflektujących na tego rodzaju transakcyje pod naszym adresem do dnia 3.

KOMPANIA SAPERSKA MŁP. ODDZ. ARMII OCHOTNICZEJ prosi o zaopatrzenie jej w przybory krawieckie i szewskie. Miejsce zbiórki w biurze oddziału propagandy ul. Akademicka L. 5. II. p.

„ZA GŁOSEM OBOWIĄZKU“. Uniwersytet żołnierski Dowództwa Okręgu Etapowego 6-ej Armii (we Lwowie, ul. Kopernika 36), wydał świeżo z druku bardzo pożyteczną broszurkę: „Za Głosem obowiązku“.

Poświęcona żołnierzom z ducha: mężnym w boju, prawym w życiu, jest zbiorem opowiadań, które mówią, jak w pełnieniu obowiązku trwać do ostatka. Tytuły: Choćby opoczystą była gleba, Za Ojczyznę odwaga cywilna, „Niema przeszkód dla ułanów polskich“, Rota Hallerowska, nadszycyżaj trafnie dobrane.

Znany z ruchliwości wydawniczej Uniwersytet żołnierski DOE. 6-ej Armii przysposzył naszej literaturze popularnej znowu pożyteczną książeczkę.

PRZY DETACHEMENT ROTM. ABRAHAMA formuje się konny Oddział techniczny. Ochotnicy, którzy służyli przy saperach lub pionierach oraz technicy wybuchowi — mają pierwszeństwo. — Zgłaszać się Zamarstynowska 9., II. p. III. Dyon Jazdy u rotm. Krynickiego, między 10—12 rano i 5—7 popoł.

POSWIĘCENIE SZTANDARU PUŁKOWEGO. Wczoraj w katedrze poświęcił ks. arcyb. Bil-

czewski sztandar 1 pułku piechoty Armii ochotniczej. Na uroczystości był także obecny gen. Iwaszkiewicz, który w gorących słowach przemówił przed katedrą do oddziałów ochotniczych. Do oddziałów lwowskich zgłasza się coraz więcej ochotników, a ci którzy wczoraj brali udział w poświęceniu sztandaru za dzień, dwa, pójdą na front. Do góry podniesione główki chłopięce obok posiwiatych profesorów; terminator co uciekł z domu i urwisz, co sprzedawał gazety dzisiaj z dumą i niemal, że wyniosłością dźwigający karabin, a obok urzędnik magistratu czy wysokiego namiesnictwa, którzy z nawyku czy już konieczności na pochyłonych barkach noszą karabin — oto skład batalionów, które karnie i z szykiem przedefilowały po nabożeństwie przez miasto witane muzyką przed pomnikiem Mickiewicza.

Olbrzymie tłumy publiczności towarzyszyły uroczystości, tu i ówdzie padła wiązanka kwiatów pomiędzy maszerującą oddziały.

LWÓW OWACYJNIE ŻEGNA SWE DZIECI. Wczoraj wieczorem znaczny oddział wojska złożony przeważnie z ochotników lwowskich ed-maszerował przez ulice miasta na front. Licznie zebrana publiczność na ulicach miasta oraz siostry i narzeczone żołnierzy towarzyszyła im w marszu obrzucając ich kwiatami i żegnając owacyjnie: Bywajcie i wracajcie zdrowo!

EGZAAMINA WSTĘPNE DO KORPUSU KADETÓW W KRAKOWIE. W dniach od 28. do 31. sierpnia b. r. odbędą się dalsze egzaminy wstępne w szkole kadetkiej w Łobzowie. Podania o przyjęcie można jeszcze wnieść do 15. sierpnia b. r. Warunkiem przyjęcia wydaje Adjutantura Korpusu bezpłatnie w dniu powszednim od godziny 10—11., względnie przesyła je pocztą na prośby opatrzone w portoryum wzrobie. Początek roku szkolnego 1. września 1920.

KURS DLA PIELEŃNIAREK i siostr Czerwonego Krzyża we Lwowie. Kurs rozpoczyna się we wtorek dnia 14 sierpnia i trwać będzie 6. tygodni.

Podanie o przyjęcie wnieść należy do Prezydium Czerw. Krz. ul. Bielowskiego 6. (i dołączyć świadectwo). Metrykę, świadectwo zdrowia; świadectwo szkolne i świadectwo moralności.

Uczennice otrzymają wolne mieszkanie w internacie Czerw. Krzyża i wolną naukę. Zamiejscowym zapewnia się utrzymanie. Po skończonym kursie uczennice składają egzamin i po dobrym wyniku nominację na pielęgniarki Czerw. Krz., z prawem objęcia płatnej posady wyznaczonej przez Prezydium.

Blizsze szczegóły będą później ogłoszone.

KINOTEATRY LWOWSKIE NA CELE WOJSKA POLSKIEGO. Krajowy Związek właścicieli kinoteatrów Małopolski (Sekcja kin lwowskich) na zebraniu w dniu 17. lipca 1920 uchwalił:

1) Każdy kinoteatr lwowski zobowiązuje się przez czas trwania wojny cały dochód kasy brutto z wszystkich przedstawień jednego dnia w miesiącu (każdego miesiąca) oddać na cele wojska polskiego p. t. „Wszystko dla frontu“

2) Uchwalas ię oddać pewną ilość wolnych wstępów dla oddziałów wojska polskiego idącego na front.

Dotąd z przedstawień złożono gotówką: razem: 28.245 marek.

POMOC DLA UCHODźCÓW W POLSCE.

Dzień każdy powiększa liczbę uchodźców ze wschodu. Są to nie tylko Polacy lecz także wielka liczba Białorusinów i liczni przedstawiciele wszystkich narodowości z całej Rosyi. W Warszawie znajduje się ponad 2 tysiące zbiegów. Amerykański Wydział ratunkowy w Warszawie porozumiał się z Nowym Jorkiem i dzięki tym staraniom otrzymano: bezimiennie 50.000 dolarów, o S. S. Harlneosa z N. Jorku 150.000 dol. z Polskiego komitetu narodowego w Ameryce 50.000 dol. oraz z amerykańskiego komitetu rozdzielczego 25.000 dolarów, co razem stanowi 45 milionów marek polskich.

Z funduszy tych zorganizowano rozdawnictwo żywności uchodźcom w Warszawie, Białymstoku, Brześciu Litewskim, Chełmie, Lublinie, Lwowie i Łodzi.

W Warszawie rozdział żywności dokonuje się pod nadzorem dyrektora naczelnego misyi amerykańskiej Howarda wspólnie z zarządem państwowym Jura.

Z KRONIKI POGOTOWIA RATUNKOWEGO I SZPITALA. Marya Szostak, liczący lat 6, biegną ulicą św. Wojciecha podczas upadku złamał prawą rękę.

Do szpitala powszechnego przywieziono Stanisława Kissela, liczącego lat 42, którego we wsi Sokolniki Małe nieznany bandyta postrzelił niebezpiecznie.

W ambulatoryum kliniki dziecięcej, wczoraj z rana, niejaka Walczukowa, zam. przy ul. Żółkiewskiej l. 11, pozostawiła swą 4-miesięczną córeczkę Maryę i zbiegła.

WLAMANIA i KRADZIEŻE. P. Maryanowi Glazarewiczowi, notaryuszowi z Sądowej Wiszni skradziono na dworcu głównym portfel z 22.000 marek i z asygnatą na 20.000 marek.

Wasyłowi Michalczyzynowi, gospodarzowi w Srokach, skradła pewna handlarka ze Lwowa około 15.000 marek i nieco austriackich pieniędzy.

Do magazynu spedycyjnego p. Adolfa Krebsa przy ul. Ormiańskiej l. 16. włamali się złodzieje i splądowali kufer Iwana Solnyka ze Słobody Kozolnickiej.

W warsztacie wojskowym przy ul. Sobieszczyzna złodzieje skradli pewną ilość rzeczy, których ilości i jakości na razie nie stwierdzono, pozostawili natomiast tłumok z narzędziami służącymi do włamywania.

P. Mojżeszowi Offnerowi, kupcowi z Komarna skradziono w mieście portfel z 400 markami.

Z DNIA I NOCY. Anna Zarańska, licząca lat 56, handlarka; zam. przy ul. Zielonej l. 71, sprzedawała jarzyny, ponad ceny maksymalne w Ryńku. W czasie interwencji jednego z członków M. S. O. wywołała awanturę i napluła na twarz. Zarańską sprowadzono policję gdzie ją ukarano 3-dniowym aresztem.

U Samuela Adlersberga, zam. obok cmentarza żyd. jako u podejrzanego o uprawianie lichwy towarowej, zarządzo rewizję. Znalezione tu 3 męskie, damskich złotych zegarków i srebrny, wiele złotych łańcuszków; broszek; kubków srebrnych itp. Mimo twierdzenia Ad. że rzeczy te są jego prywatną własnością, zdeponowane je na policji w celu stwierdzenia ich pochodzenia.

P. Herman Nyszczel, urz. bank, przechodząc Perseńkową zgubił 2 sznurki koralii, wartości 2,000 marek.

WLAMANIA i KRADZIEŻE. W klasztorze O. O. Karmelitów nieznani złodzieje polanem sągowym wyrwali kratę z jednej z cel i skradli znajdujące się tam 2 aparaty fotograficzne, bundę i inne rzeczy, wartości 15.000 marek na szkodę dr. Romualda Szawłowskiego, sekretarza namiesnictwa.

P. Maryi Dubowej, z Chodorowa skradziono w czasie kupowania towarów w sklepie p. Mechla Hirscha przy ul. św. Teodora l. 74 dwa pakunki zawierające 22 chustek na głowę oraz 12 i pół metra płótna, wartości 6.000 marek.

ZGUBIONO w przejeździe konno ul. Czarneckiego koło „Gazety Lwowskiej“ papierosnicę skradzioną. Pana tego, który ją podjął, an ie mógł m, ja oddać, bo szybko jechałem, upraszam o oddanie w Administracji „Dziennika Ludowego“.

Komunikaty.

ZGROMADZENIE PRACOWNIKÓW GMINNYCH odbędzie się we wtorek o godz. 7. wiecz. w lokalu własnym przy ul. Ormiańskiej 2. Referat o sytuacji politycznej wygłosi tow. pos. Hausner.

ZGROMADZENIE ROB. SZEWSKICH odbędzie się w środę o godz. 7-mej wieczór w lokalu Rynek 8. Ref. o sytuacji politycznej wygłosi tow. pos. Hausner.

Prezydium Rady Robotniczej, Klub radnych P. P. S. i przewodniczący wszystkich związków zawodowych odbędą wspólne posiedzenie dziś o godz. 6. wiecz. w lokalu Rynek 8. Sprawa bardzo ważna. Obrady zaczną się punktualnie.

Zdemaskowane zamiary bolszewików

WARSZAWA. Bolszewicki sztab frontu południowo-zachodniego w Charkowie wysłał pod datą 29. z. m. następujący rozkaz, którego opis przejęła nasza organizacja wywiadowcza: Do komisarza sztabu 12. armii, towarzysza Kranklisa. Zdołaliśmy doprowadzić do tego, że warunki zawieszenia broni podamy Polakom dopiero dnia 4. sierpnia b. r. nie zaś 30. lipca b. r. Nadto aż do formalnego otrzymania poleceń ze sztabu frontu, możecie być Polaków nie krępując się żadnym terminem ani zobowiąza-

niami. Rozkaz był podpisany przez członka rady rewolucyjnej frontu południowo-zachodniego Stalina.

LYON. (Pat.) 2. 8. Wedle informacji dzienników francuskich istnieją poważne podstawy do przypuszczenia, że sowieci nie mają bynajmniej zamiaru zawarcia z Polską szczerego pokoju, a myślą tylko o jak najgłębszym rozszerzeniu swoich sukcesów, do tego stopnia, aby ich przeciwnik zniewolony był kapitulować.

Ultimatum Rumunii do Rosji.

PRAGA. Cz. b. pr. z Belgradu na podstawie jugosławiańskiego Biura prasowego: Rząd rumuński wystosował do Rosji notę w formie ultimatum, domagającą się natychmiastowego wy-

cofania wojsk rosyjskich z Besarabii, stawiając przytem 3 dniowy termin. Jak słychać, rząd rumuński zarządzi ogólną mobilizację.

Ofiary krwawych bojów.

KRAKÓW, 2 sierpnia (Pat.). Nadeszła tu wiadomość, że Jan Kazimierz Przerwa Tetmajer, podchorąży 8 pułku ułanów, syn b. posła Ziemi krakowskiej Włodzimierza Tetmajera, zginął w boju pod Stanisławczykiem na Wołyniu.

WARSZAWA, 2 sierpnia (tel. wł.). Z frontu nadeszła tu wiadomość, że b. minister Tugut i syn posła Moraczewskiego odnieśli rany podczas ostatnich walk.

Depesza.

ZARZĄDZENIE KOMISYI MIĘDZYNARODOWEJ W CIESZYNIE.

CIESZYN Komisyja międzynarodowa w Cieszynie wydała dziś następującą odezwę do ludności Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy. Rozporządzeniem z 29. lipca 1920 mocarstwa sprzymierzone i zaprzyjaźnione wyznaczyły granice między Rzeczpospolitą polską i Czechosłowacją na obszarach Księstwa Cieszyńskiego, Spisza i Orawy. Rozstrzygnięcie to zostało uznane przez oba rządy interesowane. W następstwie tego omiśniamy międzynarodowa złożyła swoją władzę powierzoną jej przez mocarstwa i odda ją w ręce polskie i czechosłowackie. Zgodnie z zarządzeniem rady ambasadorów siła zbrojna zarówno polska i czechosłowacka nie może wkroczyć na terytorium Ks. Cieszyńskiego, Spisza i Orawy, zanim komisja międzynarodowa nie porozumie się w tej sprawie z władzą wojskową obu krajów. W razie zaburzeń, komisja międzynarodowa będzie jednakże mogła prosić o wstrzymanie na dane terytorium wojska tego mocarstwa, któremu część obszarów, gdzie zaszły zaburzenia została przyznana. Jeżeli wypadek tego rodzaju nie zajdzie, wówczas w krośnięciu wojsk polskich i czechosłowackich odbędzie się w dwóch terminach i godzinach oznaczonych z góry przez komisję w porozumieniu z zainteresowanymi rządami.

Liczne specjalne sprawy, jakoto: zajęcie magazynów; odstąpienie zapasów żywności itd. rozstrzygnie komisja mieszana, składająca się z delegatów polskich i czeskich.

Komisja międzynarodowa zwróciła się zarówno do rządu polskiego jak i czechosłowackiego z prośbą, aby zapowiedziały wszystkim mieszkańcom części krajów, że nie będzie się im stawiać przeszkód w wykonaniu ich praw, że nie będą oni wypędzeni z mieszkań, ani zmuszeni do opuszczenia pracy, i że będą korzystać ze swych swobód. Komisja mieszana, której członkowie mianowani będą przez rząd polski i czechosłowacki ma być utworzona celem zajęcia się sprawą wprowadzenia z powrotem osób wydalonych z miast lub miasteczek w czasie zaburzeń, które od sześciu miesięcy ciągle się powtarzały. Komisja międzynarodowa wyraziła życzenie, aby oba rządy zdecydowały, że odpowiednie odroczenie ma być udzielone obywatelom każdej z obu republik, jakoteż cudzoziemcom; którzy skutkiem wojny znaleźli się we własnych obszarach lub na swoim majątku.

Oszczędności skarbowe.

WARSZAWA. 2. sierpnia. (Pat.) W związku z obecną sytuacją minister skarbu wydał do wszystkich ministerstw i urzędów autonomicznych, w rozwinęciu okólnika z 3. lipca br. w sprawie oszczędności w gospodarce państwowej i ze względu na konieczność skupienia środków skarbu na obronę państwa, okólnik z wezwaniem władz o spowodowanie zarządzeń: w sprawie określenia kredytu potrzebnego ministerstwu i urzędowi na pozostałych 5 miesięcy bieżącego roku na wydatki administracyjne i rzekome w granicach niezbędnych dla podtrzymania biegu życia państwowego; w sprawie ograniczenia wydatków inwestycyjnych do tych, które są bezpośrednio w związku z obroną państwa lub powstrzymaniem których mogą zniweczyć roboty już zrobione np. wodne lub przynieść państwu ciężkie straty. Nareszcie należy skreślić na powyższych podstawach kredyty podzielić na miesiące z tem, że miesięczne sumy nie będą przekraczane, w razie gdyby wyższe kredyty przewyższały obliczenia planu budżetowego na bieżący okres budżetowy (1/4—31/12—1920) wyz spowodowane tem przekroczeniem kredyty mają być oddane pod rozprawę utworzonej przy ministerstwie skarbu międzynarodyministryalnej komisji, która przedstawi odpowiedni projekt radzie ministrów.

Przeciw rozruchom w Gdańsku.

GDĄSK. 2. sierpnia. (Pat.) W sobotę rozlepiono na ulicach miasta odezwę komisarza ententy Tawera do ludności Gdańska. Z powodu onegdajszych wypadków, oraz zarządzenia wydane przez komendanta wojsk alianckich generała Hackinga. Rozporządzenia Hackinga zawierają szereg postanowień w sprawie zgromadzeń i pochodów i zaznaczają, że w razie przekroczenia tych przepisów ogłoszony zostanie w Gdańsku stan oblężenia, a w razie zakłócenia spokoju służbę policyjną obejmą wojska koalicyjne.

Walka o transporty z Gdańska.

GDĄSK. 2. sierpnia. (Pat.) „Danz. Ztg.” z 31. z. m. ogłasza postanowienie wszystkich kolejarzy niemieckich, którzy uchwalili wstrzymać wszelkie wysyłki towarów z Gdańska do Polski, nie wyciągając środków żywności. Ma to być odpowiedzią na bojkot robotników polskich na Pomorzu, którzy przerwali ładowanie produktów żywności dla Gdańska.

RZYM. 2. sierpnia. (Pat.) Parlament uchwalił projekt rządowy, przyznający na rzecz państwa nadzwyczajne zyski wojenne.

3 dnia.

ŁAZIK.

Łazikowie dzielą się na: dziennych i nocnych. Ci ostatni teraz są mniej liczni; w lasach wschodniej Małopolski, natomiast łazikowie dzienni, spędzają prawie całe życie w gwarych lasach, gdzie żyją w większych stadach gromadnie, żenią, umiarkowanie, wabią samice i tokują niby, gładce.

Łazik ma przeważnie sierść jasną, o włosy lśniącym, omija starszych łazików; wydzielą woń gruczołów, podobną do woni tchórza; chętnie kryje się w ciemnych i niedostępnych miejscach; przestępuje z nogi na nogę na widok samicy i lubi by go podziwiano.

Łazik ma wstręt przed wszelkim wykładem; umiarkowanie niebezpieczeństwa, chętnie przybija się w ukrycie walce innych zwierząt, w towarzystwie samicek rwie się do walki i mruczy a zadowolenia, gdy przestraszone samicy powstrzymują go od tego ryzykownego szaleństwa.

Wypłoszony z legowiska łazik daje się wątko powłóć i chętnie przebywa w lasach łazików, gdzie przeważnie gęściej się przy biurkach, w magazynach, składach i szpitalach — szczerząc pyski i jeżąc sierść na widok innego łazika, który sobie w pobliżu legowiska szulsa.

Wobec starszego łazika jest zwyczajny łazik bardzo uległy, lasi się; czuła u nóg; a nawet liże pewną część jego ciała — natomiast wobec młodszych łazików, staje się złośliwy; wali ich łapani po pysku, wrzeszczy przeraźliwie i drapie pazurami.

Gdy łazik nabiera pewności, że nikt go z zamowanego legowiska nie ruszy, wtedy nabiera całkiem innych właściwości charakteru. Staje się bardzo odważny, przy każdej sposobności wysuwa się na czoło innych stad zwierzęcych, lubi głośno wrzeszczeć, nie ukrywa się w ciemnych kniejach, wydziela rześszą ilość tchórza śmierdzącej woni i staje się zdecydowanym wrogiem innych łazików.

Łazik ma zazwyczaj uzębienie zupełne, kość ogonową silnie rozwinętą, i należy do włośkiej rodziny wazystkożernych świni.

RAORT.

W obronie i przeciw dawnej armii niemieckiej.

Przy omawianiu wnosku postawionego w sprawie usunięcia powszechnego obowiązku służby wojskowej przyszło w parlamencie niemieckim do gwałtownych awantur.

Pełni generał von Gallwitz (niem.-nacyon) w gorących słowach sławił zasługi dawnej armii. Przy wywodach mających stwierdzić, że bohaterstwo tej armii było bezprzykładne, lewica poczęła protestować.

Przyszło do zjadliwej wymiany słów pomiędzy posłami z lewicy i z grup mieszczanskich. Mowca w dalszym ciągu swojego planu nazwał szczęśliwymi tych, którzy zginęli na polu chwały i nie muszą patrzeć dzisiaj na zmierzoną i upadłą niemiecką państwowość. Przy tych słowach powstała taka wrzawa, że nie pozwoliła mowcy kontynuować swych wywodów.

Dopiero interwencja prezydenta Löwe zdołała uspokoić wzburzone umysły posłów. Po przemówieniach posła dra Rosenfelda (niez. socjalista) o wadliwościach i nadużyciach systemu powszechnego służby wojsk. partye prawicowe na znak protestu opuściły salę.

Bolszewicy nie uznają odrębności Ukrainy.

BERLIN. 1. sierpnia. Wied. B. K. „Deutsche Allg. Ztg.” donosi z Bazylei. Według informacji, otrzymanych przez ukraińskie biuro prasowe Misya ukraińskiego bolszewika Lemiezska (?) w Moskwie spełnia na niczem. Rosyjanie podnoszą jako zasadę zupełne wcielenie Ukrainy do Rosji i nie chcą przyznać Ukraincom ani samodzielnej finansowej i gospodarczej polityki, ani odrębnych kolei.

Co sądzą w Anglii o Polsce?

Na posiedzeniu Izby gmin w Londynie w dniu 21. lipca po L. George'u rozwinęła się dyskusja.

Zabrał głos p. Asquith: Tylko kilka słów chcę powiedzieć na temat tego, co mój szanowny przedmówca mówił o Polsce. Zadowolony byłem, słysząc wyrazy potępienia, odnoszące się do awantury polskiej. Żałuję, tak jak wiele osób żałuje obecnie, iż we właściwym czasie nie został wywarty bardziej skuteczny nacisk ze strony Ligi Narodów, aby awanturę tę uniemożliwić. Zakończyła się niepowodzeniem, co jej się też należało. Wojska polskie musiały cofnąć się do właściwych granic Polski. Grozi jej obecnie, jako odwet, takar (ama kłeska,) jaką chciała sprowadzić na innych. Zgadzałem się w zupełności iż nie jest pożądane i byłoby zgrabne z punktu widzenia interesów cywilizowanego świata, a nie tylko Polski, aby (to nowe państwo polskie, (ale we właściwych etnograficznych granicach) miało być pokonane przez jakiegokolwiek inne mocarstwo. Wydaje mi się, iż jakiegokolwiek bądź kroki trzeba będzie w tym celu przedsięwziąć, — należałoby, aby podjęte one zostały w imię i — o ile to możliwe — za inicjatywą samej Ligi Narodów.

Pomimo, iż w obecnej chwili Liga Narodów nie reprezentuje wszystkich państw europejskich, pomimo, iż te dwa wielkie narody: Rosja i Niemcy są z niej czasowo wyłączone, wydaje mi się, iż jest to jeszcze jeden argument za tem właśnie, aby te mocarstwa, które są członkami Ligi Narodów, nie omijały żadnej sposobności w celu zaznaczenia autorytetu Ligi. Zdaje sobie dobrze sprawę z tego, iż niezależnie od strasznych konsekwencji, jakie wywołałby upadek Polski, samo zbliżenie się Bolszewiki bezpośrednio do Niemiec przedstawiałoby najgroźniejsze niebezpieczeństwo dla pokoju świata i byłoby przyczyną nowych trudności, o ile chodzi o rozbrojenie Niemiec.

T. Shaw (Partya Pracy). Z punktu widzenia ludzi, w imieniu których przemawiam, jak również z mego osobistego punktu widzenia — najprzejemniejszą okolicznością w związku z konferencją w Spa była jawność jej obrad.

Przedstawiano nam dość ponury obraz obecnej sytuacji na Wschodzie Europy, ale rzeczywistość jest jeszcze bardziej ponura. Istnieje bardzo poważne niebezpieczeństwo, że — o ile tak, — tyka nasza nie ulegnie zmianie, możemy znaleźć Rosję i Niemcy koło siebie; możemy również znaleźć koło siebie Rosję i Turcję. Możemy się więc obawiać nie tylko rosyjsko-niemieckiego porozumienia, ale przylizerza Rosji ze Wschodem, co może poruszyć nie tylko Turcję i Persję, ale i Indye również.

Muszę przyznać, iż nie przekonało mnie to, co prezydent ministrów powiedział o Polsce. Uprawiedliwił on Polskę przez to, że prowadziła ona wojnę, by uniemożliwić atak ze strony bolszewików. Nie sądzę, aby to było przyczyną. Nie ma to nic wskazuje. Twierdzimy, iż wszelkie dowody, jakie są w naszej dyspozycji, właśnie przeczą temu przypuszczeniu, a zresztą niema powodu do sądzania, iż Polska prowadziła wojnę z bolszewicką Rosją, dlatego, że bała się ataku ze strony Rosji. Przyjechałem do Warszawy wówczas, gdy granice były zamknięte. Dostałem się tam dzięki grzeczności naszego reprezentanta wojskowego w Gdańsku i jak dowiedziałem się, przyczyną zamknięcia granic miało być stemplowanie przez Polskę austriackich koron. To było przyczyną podawaną przez Polskę. W Warszawie spotkałem się z człowiekiem, dobrze znanym we francuskich sferach politycznych. Wiadomem mi było, że Petlura jest w Warszawie i że wyznaczone było posuchanie między owym człowiekiem i Petlurą. Proszono mnie, abym był obecnym na tem posuchaniu. Na nieszczenie, nie doszło ono do skutku, ale powiedziano mi wówczas nie tylko o tem, że Polacy szykują się do ataku, ale i o tem, gdzie on ma nastąpić i na czem polega umowa.

Było to mniej więcej w trzy tygodnie po Wielkiej Nocy, w każdym razie wówczas, kiedy granice były zamknięte w celu przygotowywania się Polski do ataku. Przypuszczam, że trzecia wiadomość, jaką otrzymałem, a mianowicie iż Petlura zawarł układ z Polskim Rządem, na mo-

cy którego, w zamian za pomoc, Polska miała otrzymać po zwycięstwie pewne części Ukrainy — również była prawdziwą. Sądzę też, że mam więcej danych przypuszczać, iż Polska prowadziła wojnę wyraźną w celu osiągnięcia podbojów terytorjalnych(!), niż prezydent ministrów ma na poparcie swoich koncepcji.

Według obliczeń statystycznych 1/3 do 1/2(?) ludności, zamieszkałej w Polsce, stanowią Żydzi. Dzień w dzień (?) zdarzają się wszelkiego rodzaju ekscesy, przeciwko nim wymierzone. Część ziem polskich była na nieszczęście nawiedzona przez tyfus, a Polska nie miała odpowiednich urządzeń aby z tem walczyć. W miasteczkach był brud i trzeba było całą energię mieszkańców zużyć na to, aby kraj oczyścić i uzdrowić. Tymczasem Polska — zaczęła prowadzić szaleńczą wojnę, bez przyczyny, o podboje terytorjalne. Jeżeli kiedykolwiek w historii mógł zdarzyć się fakt, że jakiegokolwiek kraj szalał pod względem militarnym, to się to właśnie teraz dzieje w Polsce. Widziałem w Warszawie dowody militarizmu większe, niż to kiedykolwiek bądź było przed wojną, w Poczdamie (??).

Zanim prezes ministrów wspomniał o tem, że Polska prowadziła wojnę w obawie przed najazdem bolszewickim, myślę, iż prez. ministrów mógł upewnić się, czy wogóle było jakiegokolwiek niebezpieczeństwo bolszewickiego najazdu i czy celem Polski nie było zagarnięcie większej ilości ziem, podczas, gdy te, które już posiadała; nie były zarządzane dość dobrze.

Mówią nam, że jeśli Rosja zaatakuje Polskę na polskich ziemiach zmuszeni jesteśmy na mocy zobowiązań Ligi Narodów, chwycić za broń w obronie Polski. To znaczy, iż wolno jest narodowi rozpocząć szaleńczą wojnę, a jeśli ma być za to ukarany, musimy stanąć zbrojnie w jego obronie! Mam nadzieję, iż bolszewicy będą mieli więcej rozsądku niż Liga Narodów i nie będą próbowali przenosić wojnę na polskie ziemie.

Zgadzałem się z tem, iż zajęcie Polski przez obce wojska przedstawiałoby ogromne niebezpieczeństwo i nadzieje moje iż to nie nastąpi, oparte są nie na Polakach, ale na samych Rosjanach i na przekonaniu, że rozsądek nakazuje im uniknąć wojny, któraby nieodwołalnie sprowadziła im na kark aliantów.

W mocy Ligi było powstrzymać Polskę od uczynienia ataku. Obecnie, o ile wiadomości, które posiadam, mają jakieś znaczenie, a sądzę, że tak jest, gdyż pochodzą z wiarygodnego źródła — Polska jest bardzo bliska rewolucji przeciw jej obecnemu rządowi i niebezpieczeństwo na tem polega, że jeśli olszewicy w dalszym ciągu prowadzić będą swoje ataki na kraj, rozdarły wewnętrznie, gdzie jedna trzecia ludności nie chce chwycić za broń (?), a duża część pozostałych dwie trzecie jest bardziej skłonna walczyć przeciw polskiemu rządowi, niż razem z nim — kłopoty nasze będą wzrastać.

Mówi nam, że niepodległa Polska jest niezbędna a utrzymania pokoju. Myślę, że wszyscy członkowie „Labour Party“ zgadzają się z tem twierdzeniem. Niepodległa Polska jest niezbędna, ale taka Polska, która całą swoją energię skupuje na rozwiązanie swych wielkich zagadnień, niepodległa Polska pozbawiona chuci wojennej i waryactwa, zajęta czyszczeniem swych miast, walką z tyfusem, dająca prawa Żydom, łagodząca skargi połowy ludności (?).

Zobowiązania Ligi Narodów polegają na tem, aby bronić sprzymierzeńca przed atakiem ale również i (na tem, aby pilnować, żeby ten sprzymierzeniec innych niesprawiedliwie nie atakował. Trzeba stosować się do obu tych zobowiązań, a wówczas po długim czasie, Liga naprawdę osiągnie sprawność i uczciwość. Jestem przeciwny bolszewizmowi politycznemu i społecznie, a nie wierzę, że (wzyskto to, co się czyniło aby rząd bolszewicki zdławić, właśnie wzmacniało jego siłę, tak, że jest obecnie być może najsilniejszym rządem w Europie. Rosja w szybkim tempie staje się krajem militarnym. Bolszewizm bez względu na to, czy to się nam podoba, czy nie, jest obecnie najzupełniej solidną formą rządu w Rosji. Nonie waż wierzę, że możliwe jest obecnie zawrzeć prawdziwy pokój z Rosją, zwracam się z najgorętszym apelem do prezydenta ministrów, aby

to uwzględnić, aby był szlachetnym nie tylko w stosunku do Niemiec, ale w stosunku do Rosji i starał się o to, by Rosja weszła do Ligi Narodów, która jedynie może zapewnić pokój Europie.

Mam nadzieję, że bolszewicy nie okażą zamiaru zgładzenia Polski, że ich taktyka będzie zdrowszą i mądrzejszą, niż taktyka Polski i Ligi Narodów.

Lord R. Cecil (konserwatysta) krytykował to, że premier ostzegając parokrotnie Polskę, przeciwko jej polityce napastniczej nie poinformował o tem Izby, lecz oświadczył na zapytanie, że nie dawaliśmy Polsce rad. Rząd może iść za daleko, gwarantując teraz Polsce niepodległość, ale czyni to wobec tego, że nie doradzał Polsce pokoju. Rząd powinien był nie dopuścić do wybuchu walk polsko-rosyjskich. Każdy wojskowy, którego mowca zapytywał, zapewniał go, że konflikt musi się skończyć klęską Polski. Szkoda, że przewodniczący Izby w swoim czasie powstrzymał dyskusję nad tą sprawą, ze względu na krytykę polityki obcego państwa, aczkolwiek błędy jego dotyczą interesów Anglii.

Pułk. Wedgwood (part. pracy) przewiduje, że rząd sowiecki będzie chciał rokować tylko z rządem rewolucyjnym w Warszawie, nie było by to rzeczą straszną. Kraj nie zgodzi się na wystanie wojska do Polski.

Odpowiadając na przemówienia posłów Lloyd George zabrał głos powtórnie i powiedział między innymi:

Chcemy tylko pokoju Rosji z Polską. Chcemy ocalić życie Polski. Nie możemy pozwolić zginąć Polsce. Byłaby to katastrofa dla świata, która byłaby zbrodnią. Czy Polska zrobiła błąd, czy też nie; nie ma żadnej podstawy do tego, żeby bolszewicy zniweczyli państwo. Jeżeli jakś polski mąż stanu uczynił błąd w swej popędliwości, trzeba pamiętać, że nie mieli oni dłuższego doświadczenia w rządzeniu i po raz pierwszy stanęli wobec poważnej sytuacji. Czy dla tego Polska ma zginąć? Naszym obowiązkiem jest uczynić to, co możemy, a możemy uczynić dużo. Jestem przekonany, że jeżeli bolszewicy posuną się, będą tego żalowali. Są tam daleko potężniejsze siły, niż sobie wyobrażają. Polacy mogą zozprzęgnąć swoje siły jeżeli walczą na obcem terytorium dla celów imperjalistycznych, ale człowiek, który uświadomił sobie, że walczy za swój dom i za swój naród staje się inną jednostką. Poseł Shaw twierdził, że Polacy są rozbici wewnętrznie. Kiedy kraj jest w niebezpieczeństwie zapomina się o sporach. Socjaliści, jak mi donoszą, są równie pełni zapału, jak wszyscy inni stojący za rządem w obronie kraju ojczystego.

Bolszewicy popełnią ten sam błąd, co Polacy, jeżeli posuną się na terytorium polskie. Jest to zupełnie różne zagadnienie — walka z narodem uzbrojonym, walczącym o swój kraj. Mam nadzieję, że rokowania doprowadzą do pokoju. Ale musimy się przygotować do drugiej możliwości i postarać się o zaopatrzenie Polski. Może nie nadejdzie nigdy chwila, ale gdy przyjdzie przedstawić całe położenie do decyzji Izby. Mam nadzieję, że do tego nie dojdzie. Kraj wkrótce dowie się, czy rząd sowiecki zamierza zaproponować Polsce warunki uczciwe, czy też chodzi mu tylko o wybieg w celu zyskania na czasie i wywołania warunków, aby narzucić Polsce system sowiecki.

Wobec wątpliwości Lloyd George'a, czy opinia posła Shaw jest opinią partii pracy, i przywódca partii Thomas oświadczył, że partya sądzi, iż Anglia może uratować Rosję i Polskę; jak również samą siebie. Właściwą drogą byłoby, aby rząd był w pogotowiu i oświadczył, że gotowi jesteśmy utrzymać niepodległość Polski, i eez; że również skorzystamy z każdej sposobności do zupełnego porozumienia się z Rosją.

25 MAREK kosztuje pomieszczenie adresu w „Kalendarzu ludowym“ na r. 1921 w formie jak zeszłego roku. Zwraca się przeto uwagę P. T. adwokatów, lekarzy, inżynierów i t. d. by raczyli nadsyłać swe adresy równocześnie z należytością pod adresem: Lud. Tow. Wydawnicze, Lwów;

Rocznica najstraszliwszej katastrofy

Z okazji szóstej rocznicy rozpoczęcia się wojny światowej zamieszcza „Arbeiterzeitung“ artykuł wstępny, który podajemy w streszczeniu wobec tego, że my byliśmy bezpośredniemi ofiarami zbrodni habsburskiej kamaryli.

Poraz szósty powraca dzień, w którym gabinet wiedeński wypowiedzeniem wojny Serbii zbrodniczą ręką rozpalil ogień światowy. 28. lipca r. 1914 pozostanie zapewne przez stulecia całą pamięcią zgromy i ostry. W dniu tym rozpoczęła się korowód najstraszliwszych, najbezsmyślniejszych i najpotworniejszych mordów, jakie ludzkość kiedykolwiek widziała. Przez cztery lata przezwały się orgie zniszczenia i rzezi przez świat kulturalny, a i teraz mordy i pożogi; które owego dnia rozpętały zostały, trwają jeszcze. Rozum nie zmierzy, fantazyja nie odmaluje tego; co straciła ludzkość przez tę wojnę: ile możliwości postępu, ile bogactwa; ile pędu w zwykłych wdeptanych zostało w ziemię. A wprost, aż drętwieje rozum, gdy uprzytomnimy sobie przez kogo i dla kogo to się działo, jaka była wartość owych kreatur, Franciszków Józefów; Wilhelków; Tiszców, Ktobatinów etc. którzy wywołali tę szaloną burzę światową, którzy żagiew wojny rzucili w świat.

Co więcej, ci wszyscy koronowani i szamowani mordercy mas, nie znali nawet — jak wykazały to dowodnie wypadki — swego rzemiosła morderczego, które uprawiali bez sumienia i po partacku. Plan wyprawy, w myśl którego na rzeź posłano w Serbii i Galicyi kwiat młodzieży, wyległ się; zdaje się; w głowie chyba ucz-

nił, adetów. Zamieniwszy zaś w ciągu niewiele tygodni ludy swoje w stosy trupów i masy kałek, jeśli czerpać ze źródeł sił narodowych już bez miary oblatła kroplę krwi: od chłopaków porzucając do niewpół posiwiałych ludzi prawie starców, wszystko to musiało krwawą świadcząca za prebansyonalną „bezwycięską soldatkę habsburską, która; zdawało się; wyzwała świat na to tylko, by światu całemu w jakakrawem świetle okazać swoją niedołę i głupotę“. — Nie ma domu, nie ma zagrody, która by nie oplakiwała drogiego członka rodziny na skutek ograniczonego takiego np. Boroewicza, lub niedołęstwa Fudermanna; a ta sama zachwalność i ograniczoność niszczyła załazem, zgola niepotrzebnie; tysiączne źródła dobrobytu i szczęścia wewnątrz kraju, za frontem; dopóki nie zbliżył się koniec, który w grzyby rozsywał monarchię a dom habsburski pogrążył w odmęcie... nicości. Niezłoty, razem z winnymi i to gorzej jeszcze, ukarani zostali niewinni. Na rumowiskach monarchii powstało między innymi państwo niemieckiej Austrii, kałkie; do życia niezdołne, bezradne.

Ci mamy też, co wojnę wyczuli; oraz całą zgrają ich zwolenników i przyjaciół, wspani są dzisiejszemu fatalnemu położeniu Austrii, dlatego w dniu rocznicy rozpoczęcia owej straszliwej wojny Austrii wzywa ich pod sąd dziejów, tj. wzywa tak widna starych rządów, jak i chrześcijańską-społeczną partję, która je popierała i dziś jeszcze marzy o ich powrocie.

—*—

Z życia politycznego.

Odbyło się posiedzenie Z. P. P. S. na którym wybrano nowy zarząd Związku. Przewodniczącym został tow. Barlicki, wiceprzewodniczącym tow. Żuławski, sekretarzem — tow. Dreszer.

Klub posłów uchwalil oddać się do dyspozycji C. K. W. na wezwanie którego towarzysze posłowie mają się oddać do miejscowości zagrożonych inwazyą bolszewicką w celach agitacji obronnej.

C. K. W.

Wobec tego, że C. K. W. na posiedzeniu Rady Naczelnej 28 lipca podał się do dymisji. Rada Naczelna wybrała z pośród siebie nowy Centr. Kom. Wyk. w następującym składzie: tow. tow.: Biniszkiwicz, Barlicki, Czapiński, Daszyński, Dobrowolski, Kunicki, Kwapiński, Liberman, Moraczewski, Niedzialkowski, Sochacki, Zaremba, Ziemięcki i Żuławski.

Na wczorajszym posiedzeniu C. K. W. ustalono skład nowego Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S.

Na miejsce ustępującego tow. Sochackiego, który mandat swój złożył, wchodzi tow. Praussowa,

Na miejsce tow. tow. Daszyńskiego i Moraczewskiego, którzy chwilowo nie mają możliwości pełnienia obowiązków członków C. K. W., jako ich zastępcy wchodzi tow. tow. Diamand i Arciszewski.

Do C. K. W. więc należą: Arciszewski, Barlicki, Biniszkiwicz, Czapiński, Dobrowolski, Diamand, Kunicki, Kwapiński, Niedzialkowski, Praussowa, Zaremba, Ziemięcki i Żuławski.

Skład prezydium C. K. W. ustalono: przewodniczący — tow. Ziemięcki, zastępca przewodniczącego — tow. Kwapiński, sekretarz generalny — tow. Niedzialkowski, skarbnik — tow. Praussowa, — zastępca Arciszewski

Z życia politycznego Włoch.

Włochy są znowu widownią poważnych zaburzeń i niepokojów. Zastrejkwali kolejjarze na podrzędnych liniach kolejowych, a przyłączyli się do nich tramwajarze. W czasie strejku doszło w Rzymie do rozruchów, byli ranni, a wśród nich poseł socjalistyczny Modigliani. Ale kolejjarze odnieśli zwycięstwo, albowiem

rząd cofnął artykuł ustawy służbowej, dotyczącej uwolnienia pracujących.

O zaostrzeniu stosunków między proletaryatem, a burżuazją świadczy demonstracja nacjonalistyczna w Rzymie, która skończyła się tem, że tłum napadł na drukarnię socjalistycznego pisma „Avanti“. Włamano się do gmachu, w którym znajduje się drukarnia, i w barbarzyński sposób zaserżo niszczyć papiery i paść maszyny. Gdy robotnicy dowiedzieli się o tej napaści natychmiast zaprzestali pracy.

W parlamencie poseł socjalistyczny Della Seta zainterpełował rząd w sprawie napadu i zniszczenia drukarni. Rząd wyraził ubolewanie z powodu tego wydarzenia, oświadczył, że komisarz policji został wydalony z Rzymu i stanie przed sądem, jak również dowódca oddziału wojskowego. Iba przyjęta jednomyslnie wniesek socjalisty Modiglianiego, protestujący przeciw gwałtom policji.

Prasa w większości swej potępia postępowanie nacjonalistów i obawia się przeciwności ze strony proletaryatu.

Robotnicy odpowiedzieli też natychmiast, ogłaszając strejk powszechny w Rzymie. „Avanti“ skorzystał z gościnności drukarni gazety „Epoca“. Gdy nacjonalisci dowiedzieli się o tem, chcieli zdemolować również i tę drukarnię, gdzie socjaliści zdołali zabarykadować się uniemożliwiając w ten sposób atak. Trzej posłowie socjalistyczni, którzy byli w drodze do drukarni zostali napadnięci i ciężko pobici. W różnych częściach miasta doszło do strzelaniny między robotnikami a nacjonalistami. Kolejjarze postanowili nie wysyłać żadnej gazety, dopóki nie okaże się znowu „Avanti“.

W różnych miastach Włoch robotnicy urządzili manifestacje, solidaryzujące się z robotnikami Rzymu. W Turynie doszło do starć z policją.

Oprócz tego liczne strejki odbywają się na prowincyi. M. in. strejkują w Toskanii pachciarze, a raczej t. zw. półpachciarze drobnych gospodarstw. Gdy w S. Giovanni d'Asso właścianie nie chcieli pełnić roli łamistrejkwów, wojsko uciekło się do aresztowań. Włóścianie zebrali się i zaczęli uwolnienia zaarrestowanych, wojsko zrobiło użytek z broni, a rezultatem było 4. zabitych i wielu rannych.

—*—

Podpisujcie polską pożyczkę państwa!

Cenzura prewencyjna.

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w Nr. 63. z 28. lipca r. b. ogłasza pod pozycją 416 następujące

ROZPORZĄDZENIE RADY OBRONY PAŃSTWA z dnia 18. lipca 1920 roku w przedmiocie ogłaszania w czasie wojny wiadomości, dotyczących wojska i spraw obrony Państwa.

Art. 1. Wiadomości i artykuły, dotyczące wojska i spraw obrony państwa, mogą być umieszczane w druku tylko na mocy zezwolenia władzy administracyjnej I. instancyi, a w miastach Krakowia i Lwowie — dyrektacyi policji; przepis ten nie dotyczy komunikatów urzędowych.

Art. 2. Za druki w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się wszelkie przemianowane do puszczenia w obieg książki, broszury; czasopisma; plakaty; kartki osobne; nuty; wizerunki; rysunki; plany i mapy; odbijane sposobem mechanicznym lub chemicznym.

Art. 3. Wymienione w art. 1. władza admy. stracyjna w porozumieniu z władzą wojskową wami a w miejscach siedziby urzędów prokuratorskich i po wysłuchaniu opinii prokuratora sądu okręgowego winna niezwłocznie rozpatrzyć i orzec dopuszczalność ogłoszenia artykułów i wiadomości przedstawionych zgodnie z art. 1.

Art. 4. Zabrania się redagowania artykułów i wiadomości sposobem zmierzającym do obejścia przepisu art. 1. oraz pozostawiania w tekście czasopism miejsc pustych.

Art. 5. Obowiązek przedkładania wiadomości i artykułów wymienionych w art. 1. oraz odpowiedzialność arna za przekroczenie rozporządzenia niniejszego ciąży przy wydawnictwach periodycznych na redaktorze odpowiedzialnym, przy innych zaś wydawnictwach na zarządzającym zakładem drukarskim.

Art. 6. Niestosowanie się do postanowień niniejszego rozporządzenia pociąga za sobą na obywatela b. zaboru rosyjskiego i austriackiego wymiar kary w drodze administracyjnej, a mianowicie: konfiskatę druku, zawieszenie czasopisma i grzywnę do 50 tysięcy marek, lub areszt do 6 miesięcy, a w b. dzielnicy pruskiej konfiskatę druku, zawieszenie czasopisma w drodze administracyjnej i karę sądową więzienia do 6 miesięcy lub grzywny do 50 tysięcy marek, o ile czyn powyższy nie stanowi przestępstwa zagrożonego w ustawach wyższą karą.

Art. 7. Od orzeczeń władz administracyjnych, wydanych w myśl art. 3. i 6. rozporządzenia niniejszego, przysługuje prawo odwołania się do instancyi wyższych stosownie do obowiązujących przepisów. Odwołanie się nie wstrzymuje wykonania orzeczenia co do konfiskaty druku i zawieszenia czasopisma.

Art. 8. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

Art. 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Naczelnik Państwa i Przewodni. Rady Obrony Państwa J. PIŁSUDSKI.
Prezydent Ministrów: W. GRABSKI.

1.237 milionów deficytu m. Wiednia.

Podczas obrad nad budżetem miasta Wiednia na rok 1920/21 referent finansowy, radny miejski Breitner złożył wyczerpujące sprawozdanie o finansowym położeniu Wiednia a z zestawienie przez niego podanego wynika, że minimalny deficyt Wiednia wynosi 1.237 milionów koron.

O 6 godzinny czas pracy w górnictwie.

NAUEN. 2. sierpnia. (Pat.) Radio. Według wiadomości z Genewy oświadczył przywódca angielskich górników przedstawicielom pracy, że angielscy górnicy jak również amerykańscy i francuscy zgadzają się z żądaniem niemieckich górników wprowadzenia międzynarodowego 6-godzinnego dnia roboczego.

Apollon

Dziś po raz pierwszy!

Wspaniała nowość węgierska!
Nadzwyczajny dramat 5-ctoa i towy.

ŚMIERĆ MŚCICIELEM.

OGŁOSZENIA.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe —
leczy specjalista dr.
FRISON, ulica Wałowa 1. 11.
Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przed-
południem. 872-29

PIECZECIE kauczukowe i metalowe wy-
konuje po najniższych cenach
rytmnik, ulica
Sykstuska 1. 19 **Maks Glaserman**

Farby drukarskie i masę do wałków
oraz wielki wybór papieru — poleca
„Grafita”, Lwów, ul. Kofłataja 1. 2.

Nadzwyczajne

Walne Zgromadzenie

członków Stowarzyszenia konsumu
„Zespół” na stacyi Podzamecze odbę-
dzie się w sobotę 7-go sierpnia o godz.
2 po południu w sali przy ul. Żółkiew-
skiej 1. 42.

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie.
- 2) Odczytanie protokołu z ostatniego
Walnego Zgromadzenia.
- 3) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nad-
zorczej z dotychczasowej działalności.
- 4) Wybór nowego Zarządu i Rady
Nadzorczej.
- 5) Wnioski i interpelacje.

Członkowie mogą brać udział na Walnem
Zgromadzeniu za okazaniem książeczki udzia-
łowej.

Za Wydział Rady Nadzorczej:
Oblichi.

KINOLUX

— Pasaż Mikolascha.
Zmiana programu dwa razy
w tygod.: we wtorki i piątki

Od dziś

Serya II.

Sensacyjny dramat.

„Złoty trójkąt”

Marki kosztuje!

100 sztuk Intek

„AIDA”

mniej 778

— w rulonach niż w pudełkach —
jakość ta sama!

Robotnicy

umiejący rozbić
i składać pompy że-
lazne ręczne do studni
wierconych znajdują zaraz pracę

w Miejskim Zakładzie wodociągowym
we Lwowie, ul. Zielona 63.

Zgłoszenia codziennie od 11-tej do 1-szej.
957-3

Obnwie

krajowe i zagraniczne po-
leca po cenach najniższych
EDMUND LAUB, Lwów,
ul. Jagiellońska 15. 4-10

Kowal i ciśla

znajdzie zajęcie w miejskim
Zakładzie wodociągowym
we Lwowie, ul. Zielona 62.
Zgłoszenia codziennie od
11-tej do 1-szej.

Buciki

męskie, nowe,
boksowe Nr. 45.
zamienię na Nr. 41. ewent.
dobłąc. Zgłoszenia w admin-
istracji pisma.

Fortepian

lub pianino
dobrej marki
okazyjnie kupię. Zgłoszenia
do admin. „Dziennika” pod
„Fortepian”.

Pokój frontowy duży do
wynajęcia dla star-
szego, solanego pana Wia-
domec w administracji pod
„Śródmieście”.

Przyjmuję szycie

tak nowe jakoteż przeróbki
po bardzo niskich cenach —
ul. św. Józefa 2. l. p. (ganek
na prawo).

Magniotki

uporeczywe odciski i zgrubiałe naskórki usuwa
radykałnie bez najmniejszego bólu

ETTINGERA BALSAM NA ODCISKI

Cena flaszki z pędzelkiem Mk. 10.—

Skład i wyrób:

APTEKA M. ETTINGERA, LWÓW, PLAC GOLICHOŃSKI

Zakład dentystyczno-techniczny

Zygmunta Pekelmann

wykonuje wszelkie roboty według
najnowszych systemów

Lwów, Kazimierzowska 17, pasaż.

AKCYJNY

BANK HIPOTECZNY

WE LWOWIE.

FILIE:

- ☐ Krakowie
- ☐ Czerwińcach
- ☐ Tarnopolu

ENSPOZYTYWY:

- ☐ Stanisławowie
- ☐ Podmoleczyskach
- ☐ Nowosielicy

Kapitał akcyjny 30.000.000 koron

Rezerwy 21.629.100 koron.

KANTOR WYMIANY

przyjmuje zgłoszenia na

5% Polską Pożyczkę Państwową

na oryginalnych warunkach.

kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i monety po
najdokładniejszym kursie dziennym, nie licząc prowizji.

Zlecenia giełdowe

uskutecznia się pod najprzystępniejszymi warunkami i udziela
wszelkich informacji co do pewnej i korzystnej lokacji kapita-
łów. Kupony i wylosowane papiery wartościowe wypłaca się
bez potrącenia prowizji. Ubezpieczenie losów przed stratą z po-
wodu wylosowania.

Oddział depozytowy

przyjmuje wkładki na książeczki na rachunek bieżący i książeczki
oszczędnościowe począwszy od Mp. 300. — Kwoty do Mp. 2000
wypłaca bez wypowiedzenia.

Schowki depozytowe wynajmuje za opłatą roczną

Przedruku nie płacimy.

Kinoteatr Pasaż Wspaniały dramat 6 aktowy.

Pasaż Mikolascha I p.

W roli tytułowej:

Od dziś **Erna Morena.**

Pamiętnik kobiety straconej.

Adwokackie, notaryalne i inne druki

DO NABYCIA
w Drukarni Ign. Jaegera
we Lwowie, ul. Sykstuska 33